

Oslo politidistrikt
Grønlandsleiret 44
0190 Oslo

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Ved: Geir Kavlie

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 1.7.2002
Vår ref.: 2002/72
Deres ref.: Anm.nr. 95785/01
Saksbehandler: Kyrre Grimstad, telefon: 22 57 37 48
U. off.: Offentlighetsloven § 6 nr 5.

Uttalelse til anmeldelse

SFT viser til oversendelse av saksdokumenter fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus den 15.01.02. Saken gjelder spørsmål om uttalelse til anmeldelse av Brobekk avfallsforbrenningsanlegg (Brobekk) for overtredelse av forurensningsloven av 13. mars 1982 nr. 6 (fl) § 78 første ledd a) og b) ved utslipp til luft, vann og ved en uspesifisert gasslekkasje. Saken er oversendt SFT som rette vedkommende.

SFTs vurdering

Etter fl § 78 første ledd a) kan den straffes som "har, gjør eller setter i verk noe som kan forurense", med mindre forurensningen er lovlig etter §§ 8 eller 9 eller i medhold av tillatelse etter § 11, jfr § 7. Forurensning er i fl § 6 bl.a. definert som "tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller i grunnen".

De anmeldte brudd på bestemmelsene i fl §§ 39-41 og 46 behandles ikke nærmere. Disse bestemmelsene gjelder akutt forurensning og beredskapsplikt, og det synes klart at disse reglene ikke kommer til anvendelse i denne saken.

Utslipp til luft

Brobekk avfallsforbrenningsanlegg er anmeldt for overutslipp av bl.a. dioksiner, kadmium, nikkel, arsen og SO₂ til luft. I utslippstillatelsen er det fastsatt grenseverdier for lovlige utslipp av disse stoffene, angitt som et gjennomsnitt for utslipp over en viss periode. Hvis de gjennomsnittlige utslippene overskrider grenseverdiene i tillatelsen, foreligger det et ulovlig overutslipp. Det blir derfor uriktig å ta utgangspunkt i de høyeste målte verdiene av utslipp til luft, slik det er gjort i anmeldelsen.

Det ble i årene 1994 og 1996 registrert moderate overutslipp av dioksiner. Utslippene av dioksin i 1997 og nikkel og arsen i 1998 var også over tillatte grenseverdier. Det foreligger derfor objektivt sett en overtredelse av fl § 78 første ledd a), jfr § 7.

Utslipp til vann

Grensene for utslipp til vann er i utslippstillatelsen satt som enkeltverdier i ukeblandprøver. Enkelte ukeblandprøver viser at utslippstillatelsens grenser for utslipp

av metaller og suspendert stoff til vann har vært overskredet. De objektive vilkår for straff er derfor tilstede også når det gjelder utslipp til vann.

Gasslekkasjen

De foreliggende opplysningene gir ikke tilstrekkelig grunnlag for SFT til å uttale seg om den beskrevne gasslekkasjen. En slik gasslekkasje har ikke vært innrapportert fra anlegget, og verken SFT eller Fylkesmannen har fått kjennskap til dette gjennom andre kanaler.

Subjektive vilkår

Etter fl § 78 første ledd vil uaktsom overtredelse av forurensningsforbudet være straffbart. Etter SFTs kjennskap til Brobekk og dets virksomhet er det lite som tyder på at overtredelsene har skjedd forsettlig eller med annen grov skyld. Utover dette er det få holdepunkter i saksmaterialet for å uttale seg nærmere om skyldspørsmålet.

Konklusjon

Det er altså på det rene at de objektive vilkår for straff etter fl § 78 første ledd a) er tilstede når det gjelder utslipp til luft og til vann.

De anmeldte overutslippene innebærer ikke hver for seg noen fare for vesentlig forurensning eller miljøskade, men mange miljøgifter akkumuleres i levende organismer og kan på sikt forårsake helse- og miljøskader dersom konsentrasjonene blir for høye. Utslippene fra Brobekk har derfor uheldige miljøvirkninger som i størst mulig grad skal unngås. De kan vanskelig anses for å ha ført til "ubetydelig fare for forurensning" etter påtalebestemmelsen i fl § 78 tredje ledd. Forholdet er derfor underlagt offentlig påtale etter bestemmelsene i straffelovens kapittel 7.

Tiltak gjennomført ved anlegget har imidlertid ført til at det ikke er registrert ulovlige utslipp til luft etter 1998. Antallet ukeblandprøver inneholdende ulovlige utslipp til vann er også redusert, og har blitt ansett som avvik fra normalutslipp. På bakgrunn av den tid som har gått siden det sist registrerte ulovlige utslipp, og det relativt begrensede forurensningspotensial utslippene har, er det etter SFTs vurdering lite hensiktsmessig å straffeforfølge Brobekk for overutslippene.

SFT vil derfor ikke anbefale videre straffeforfølgning av Brobekk avfallsforbrenningsanlegg for brudd på forurensningsloven.

Med hilsen

Thomas Skjelbred
Juridisk sjef

Kyrre Grimstad
Førstekonsulent